

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W ZAKRESIE FIZYKI (PSO)

Załącznikiem do Przedmiotowego Systemu Oceniania osiągnięć i postępów ucznia w zakresie fizyki są szczegółowe wymagania edukacyjne (konieczne – **K**, podstawowe – **P**, rozszerzające – **R**, dopełniające – **D**, wykraczające – **W**) na poszczególne oceny, z realizowanych (w danej klasie) działów fizyki, wynikające z programu nauczania i udostępnione uczniowi w wersji elektronicznej.

I. Przy ustalaniu uczniowi oceny, nauczyciel bierze pod uwagę następujące elementy: zakres i jakość wiedzy ucznia, rozumienie - przez niego - materiału naukowego, stopień posługiwania się oraz operowania wiadomościami nabytymi przez ucznia, kulturę przekazywania uzyskanej wiedzy i nabytych umiejętności.

II. Przedmiotem oceny są: wiadomości inaczej zdobyta wiedza (treści programowe), w tym umiejętność stosowanie terminów, pojęć i metod niezbędnych w dalszym kształceniu, wyszukiwanie i stosowanie informacji, wskazywanie i opisywanie faktów, związków, zależności, ponadto umiejętności (kompetencje), w tym łączenie wiedzy i umiejętności podczas rozwiązywania problemów, współpraca w grupie (sposób przekazywania informacji, organizacja pracy itp.), a także postawa wobec przedmiotu przejawiająca się aktywną pracą na zajęciach lekcyjnych, systematycznym sporządzaniem starannych i poprawnych rzeczowo notatek oraz odrabianiem zadań domowych.

III. Ocenie podlega praca ucznia w czasie lekcji, zajęć pozalekcyjnych i w domu (prace domowe).

IV. Kryteria niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocenę **celujący (cel, 6)** otrzymuje uczeń, który:

-sprostał wymaganiom z poziomów **K, P, R, D, W** – posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania i potrafi je stosować nawet w sytuacjach nietypowych (problemowych);

-umie formułować problemy i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk oraz rozwiązywać problemy w sposób oryginalny posługując się zasadami i prawami fizyki;

-zna i potrafi stosować symbole i jednostki (z Układu SI oraz inne) wszystkich wielkości fizycznych, występujących w różnych programach nauczania, oraz wzory na ich obliczenie, które biegle umie przekształcać;

-osiąga sukcesy w szkolnych lub pozaszkolnych konkursach z fizyki lub astronomii.

Stopień **celujący** może otrzymać uczeń, który uzyskuje celujące oceny bieżące ze sprawdzianów, kartkówek, odpowiedzi, nadobowiązkowych zadań rozwiązywanych podczas konsultacji lub uzyskuje przynajmniej „bdb” i „db” oceny bieżące oraz bierze udział w zajęciach kółka fizycznego i w konkursach fizycznych, w których osiąga sukcesy – tytuł laureata lub finalisty.

Ocenę **bardzo dobry (bdb, 5)** otrzymuje uczeń, który:

-sprostał wymaganiom z poziomów **K, P, R, D** tzn. opanował wiadomości i umiejętności z powyższych poziomów, a zdobytą wiedzę stosuje w sytuacjach nowych i typowych posługując się zasadami i prawami fizyki; samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji;

-potrafi zaplanować i przeprowadzić doświadczenie lub pokaz;

-zna i potrafi stosować symbole i jednostki (z Układu SI) wszystkich wielkości fizycznych z realizowanego programu nauczania fizyki oraz wzory na ich obliczenie, które umie przekształcać; -rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe i rachunkowe.

Ocenę **dobry (db, 4)** otrzymuje uczeń, który:

-sprostał wymaganiom na poziomie **K, P, R** czyli opanował w znacznym stopniu wiadomości określone programem nauczania, poprawnie rozwiązuje typowe problemy i zadania stosując zdobytą wiedzę;

-zna i stosuje symbole i podstawowe jednostki wszystkich wielkości fizycznych oraz wzory na ich obliczenie, a także prawa i zasady fizyki z realizowanego programu; - zna, rozumie i potrafi zastosować zasady lub prawa fizyki omawiane w szkole;

-potrafi wykonać zaplanowane doświadczenie.

Ocenę **dostateczny (dst, 3)** otrzymuje uczeń, który:

- sprostał wymaganiom na poziomie **K i P** tzn. opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem, zna większość zasad i praw fizyki omawianych podczas lekcji;
- potrafi – z niewielką – pomocą nauczyciela zastosować wiadomości do rozwiązywania zadań; - umie wykonać proste doświadczenie zgodnie z instrukcją.
- zna symbole i podstawowe jednostki wszystkich wielkości fizycznych z realizowanego programu oraz najważniejsze wzory na ich obliczenie;**

Ocenę **dopuszczający (dop, 2)** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia, choć ma w nich niewielkie braki czyli sprostał wymaganiom na poziomie **K**, zna podstawowe prawa i zasady fizyki omawiane w szkole; -potrafi, z pomocą nauczyciela, wykonać proste doświadczenie i rozwiązać proste zadanie;
- zna symbole i podstawowe jednostki większości wielkości fizycznych z realizowanego programu oraz wzory na ich obliczenie.**

Ocenę **niedostateczny (ndst, 1)** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia czyli nie sprostał wymaganiom nawet z poziomu **K**, nie zna nawet najważniejszych praw i zasad fizyki;
- nie zna symboli i podstawowych jednostek większości wielkości fizycznych z realizowanego programu oraz wzorów na ich obliczenie, nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności – nawet z pomocą nauczyciela.

V. Zasady bieżącej oceny pracy i osiągnięć uczniów, w tym sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Informacji o postępach ucznia, odnotowanych w formie ocen bieżących dostarczą:

- a) prace klasowe** inaczej **sprawdziany** czyli kontrolne prace pisemne, całogodzinne (z niektórych działów składające się z dwóch osobno ocenianych części tzw. teoretycznej i zadaniowej), obejmujące swoim zakresem większą partię materiału np. dział programowy [w przypadku skali punktowej przeliczanej na oceny wyrażone stopniem stosuje się następujące kryteria **100%** punktów możliwych do uzyskania – **celujący** (jeśli ta ocena z danej pracy jest przewidziana), **99% –86%** – bardzo dobry, **85% –71%** – dobry, **70% – 51%** – dostateczny, **50% – 36%** – dopuszczający, **35% – 0%** – niedostateczny];
- b) kartkówki** – krótsze prace pisemne, obejmujące swoim zakresem **kilka (max.3)** realizowanych ostatnio **tematów lekcyjnych**, z wyjątkiem kartkówek sprawdzających znajomość symboli, jednostek i wzorów na obliczenie wielkości fizycznych poznanych w trakcie nauki;
- c) zadania domowe**, sprawdzane bezpośrednio w miejscu ich napisania lub np. w formie kartkówki, (*za brak zadania domowego lub zadanie noszące znamiona pracy niesamodzielnej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną*); zadania domowe uczeń odrabia według zasad określonych przez nauczyciela;
- d) odpowiedzi ustne** obejmujące swoim zakresem materiał jak w przypadku kartkówki;
- e) samodzielnie sporządzane przez ucznia w zeszycie przedmiotowym notatki**, rysunki itp. dotyczące omawianych zagadnień;
- f) efekty pracy doświadczałnej** wykonywanej podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych lub w domu
- g) udział w konkursach** z fizyki lub astronomii;
- h) testy diagnozujące** itp.;
- i) praca w czasie zajęć lekcyjnych** (tzw. **aktywność**).

Ocenie (wyrażonej stopniami bieżącymi) podlegać będą również: wykonywane pomoce naukowe np. modele przyrządów; przygotowane referaty, ciekawostki, informacje; wykonanie doświadczeń własnego pomysłu; przygotowane na zajęcia pokazy; rozwiązania zadań dodatkowych oraz inne formy działalności ucznia, które przyczyniają się do rozwoju umiejętności lub pomnażania wiedzy fizycznej.

2. Pisemne prace kontrolne (sprawdziany, testy, kartkówki itp.) oraz **doświadczenia wymienione w Podstawy Programowej są obowiązkowe**. Uczeń nieobecny jest obowiązany napisać zaległą pracę lub wykonać obowiązkowe doświadczenie niezwłocznie po powrocie do szkoły, w terminie i miejscu określonym przez nauczyciela. Brak stopnia (stopni) ze sprawdzianu, kartkówki lub doświadczenia obowiązkowego jest równoznaczny z oceną „ndst” przy obliczaniu średniej ważonej i wpływa na ustalenie niższej oceny klasyfikacyjnej.

3. Ocena śródroczna wynika z ocen bieżących uzyskanych w pierwszym półroczu, a ocena roczna z wszystkich ocen bieżących uzyskanych w ciągu roku. Nie jest jednak ich średnią arytmetyczną ponieważ **najbardziej znaczący wpływ na ocenę klasyfikacyjną mają oceny bieżące uzyskane z pisemnych prac klasowych tj. sprawdzianów (waga 3), testów diagnozujących, kartkówek, a także z odpowiedzi ustnych i za pracę doświadczalną** (ich waga wynosi 2, a waga pozostałych ocen bieżących to 1). W przypadku wątpliwości względem oceny klasyfikacyjnej, będzie ona ostatecznie ustalona w oparciu o średnią ważoną ocen bieżących z półrocza/całego roku szkolnego według zasady: średnia ważona w przedziale 5,61-6,0 – **ocena cel**; 4,71-5,60 – **bdb**; 3,71-4,70 – **db**; 2,71-3,70 – **dst**; 1,71-2,70 – **dop**; 1,0-1,70 – **ndst**.

4. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z fizyki określają zapisy Statutu Szkoły dotyczące oceniania wewnątrzszkolnego.

5. Uczeń ma prawo – w ciągu półrocza – pisać powtórnie jeden sprawdzian, z którego otrzymał stopień niezadowolający go, **z wyjątkiem prac kontrolnych pisanych po 15 maja danego roku i sprawdzających znajomość symboli, jednostek i wzorów na obliczenie poznanych wielkości fizycznych** – gdyż są to treści wykorzystywane na każdej lekcji fizyki. Poprawa następuje na prośbę ucznia, po uzgodnieniu terminu z nauczycielem, jednak nie później niż dwa tygodnie po otrzymaniu ocenionego sprawdzianu/ kartkówki. **Oceny z pozostałych źródeł wiedzy o postępach ucznia nie podlegają poprawie.**

6. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy pisemnej, zadania domowego, odpowiedzi ustnej lub innych, nauczyciel ma prawo obniżyć uzyskaną za ww. ocenę, nawet do stopnia „ndst”. Ocena prac długoterminowych i zadań domowych oddanych po wyznaczonym terminie będzie obniżona co najmniej o jeden stopień.

7. Krótkie odpowiedzi ustne lub wypowiedzi, nieskomplikowane zadania oraz prace nadobowiązkowe są nagradzane za pomocą plusów lub minusów. Zamiana plusów i minusów na oceny bieżące następuje po uzyskaniu przez ucznia czterech „znaczków” („+” lub/i „-”) w dowolnej kolejności, według schematu: cztery plusy = ocena **bdb**; trzy plusy i jeden minus = **db**; dwa plusy i dwa minusy = **dst**; jeden plus i trzy minusy = **dop**; cztery minusy = **ndst**.

8. Za samodzielne, twórcze wypowiedzi dotyczące nowego zagadnienia uczeń nie otrzymuje stopnia „ndst” lub minusa z zastrzeżeniem pkt. 9.

9. Zlecona przez nauczyciela, ukierunkowana praca ucznia z podręcznikiem, tekstem źródłowym itp. materiałami, dotycząca nowego zagadnienia może być oceniana w pełnej skali (od cel do ndst).

10. Uczniowie tzw. „ochotnicy” – samodzielnie zgłaszający się do odpowiedzi, wykonania doświadczenia biorący udział w dyskusji, itp. – mają przywilej tzn. możliwość zrezygnowania z otrzymania minusa lub oceny bieżącej, która ich nie satysfakcjonuje.

11. Uczeń, który nie pracuje aktywnie podczas zajęć (nie uzyskał ani jednej oceny w ciągu półrocza za pracę na lekcji, ma ten fakt odnotowany w formie stopnia niedostatecznego).

12. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji – bez podania przyczyny – raz w półroczu, z wyjątkiem okresu od dwóch tygodni przed terminem podania informacji o przewidywanych śródrocznych lub rocznych ocenach klasyfikacyjnych do zakończenia klasyfikacji. Zgłoszenie nieprzygotowania, które musi nastąpić na początku lekcji (podczas ustalania obecnych i nieobecnych) **zwalnia ucznia z odpowiedzi ustnej, kontroli zadania domowego, którego termin wykonania przypada w tym dniu oraz pisania niezapowiedzianej kartkówki** (chyba że uczeń zdecyduje się ją napisać). Zgłoszenie takiego nieprzygotowania **nie zwalnia ucznia z pracy na bieżącej lekcji i z oceny tej pracy.**

13. Uczeń ma obowiązek prowadzić systematycznie zeszyt przedmiotowy oraz przynosić na lekcje potrzebne przybory i materiały. **Zeszyt przedmiotowy do fizyki podlega sprawdzeniu i może być oceniany.** W ocenie uwzględnia się m. in. czytelność zapisu, staranność, systematyczność i poprawność rzeczową. Uczeń ma obowiązek uzupełniać braki w notatkach spowodowane nieobecnością na lekcjach.

W sprawach nie ujętych w PSO obowiązują odpowiednie zapisy WSO.

INFORMACJE I POLECENIA ORGANIZACYJNE

1. **Na każdą lekcję fizyki należy przynosić** zeszyt przedmiotowy i podręcznik oraz kalkulator – jeśli go posiadasz (nie w telefonie), a także przybory, w tym długopisy lub cienkopisy w trzech różnych kolorach, ołówek, gumkę do mazania, linijkę.

2. **Zeszyt przedmiotowy** – koniecznie w kratkę – 60-cio lub więcej kartkowy powinien być podpisany, mieć wklejone PSO oraz ponumerowane strony, a także zawierać pełne, czytelne i dokładnie sporządzane notatki. Do ukończenia nauki w szkole uczeń powinien dysponować notatkami z wszystkich lekcji, które odbyły się od pierwszej lekcji w klasie siódmej do danej chwili. Na ostatniej stronie uczeń powinien notować otrzymywane oceny, plusy i minusy oraz terminy zgłoszenia nieprzygotowania. Przewidywane terminy prac pisemnych powinny być zanotowany w zeszycie kolorem wyróżniającym tekst.

3. **Prace/zadania domowe uczeń odrabia w sposób i miejscu określonym przez nauczyciela**, na przykład w zeszycie przedmiotowym, na podpisanej kartce itp. Uczeń ma obowiązek samodzielnie uzupełniać zadania domowe, których brak wynika z nieobecności, zgłoszenia nieprzygotowania lub innych powodów.

4. **Na każdej pracy pisemnej oddawanej do sprawdzenia i oceny** powinno być napisane: imię i nazwisko ucznia, jego numer z dziennika, klasa, data, grupa i temat pracy (np. Sprawdzian z kinematyki). Nie spełnienie tego polecenia będzie skutkowało wpisaniem uwagi negatywnej o treści: „Uczeń nie stosuje się do poleceń organizacyjnych podczas kartkówki, sprawdzianu”. Praca powinna być napisana starannie i czytelnie.

5. **Uczeń, który opuścił sprawdzian lub inną ważną pracę pisemną**, jest obowiązany napisać ją niezwłocznie czyli na najbliższej – po powrocie do szkoły – lekcji fizyki lub poprzedzających ją zajęciach pozalekcyjnych. W przypadku dłuższej nieobecności, spowodowanej np. chorobą, uczeń może uzgodnić z nauczycielem późniejszy termin napisania zaległej pracy.

6. **Chęć ponownego pisania sprawdzianu lub kartkówki**, uczeń zgłasza w dniu otrzymania ocenionej pracy. Poprawa odbywa się podczas trwania zajęć pozalekcyjnych, a w wyjątkowych sytuacjach podczas lekcji, w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy lub informacji o ocenie ze sprawdzianu.

7. **Przyjdź na konsultacje** (w ustalonym z nauczycielem terminie) jeśli z zakresu fizyki np. czegoś nie rozumiesz, szczególnie Cię zainteresowało; masz problem z nadrobieniem zaległości wywołanych nieobecnością lub z rozwiązaniem zadania domowego, chcesz przygotować się do pisania sprawdzianu, kartkówki, poćwiczyć rozwiązywanie zadań rachunkowych itp. Pamiętaj, że wcześniej należy zgłosić nauczycielowi chęć udziału w konsultacjach, a na zajęcia przynieść wszystko co może być potrzebne (patrz punkt 1).

8. **Uczeń, który wrócił do szkoły po nieobecności** trwającej dłużej niż trzy dni (4 i więcej), powinien na początku lekcji zgłosić nieprzygotowanie do zajęć z przyczyn usprawiedliwionych i uzgodnić z nauczycielem termin uzupełnienia zaległości.

9. **Dyżurni każdorazowo** na początku zajęć przygotowują tablicę do pisania i gąbki do jej mazania; po zakończonej lekcji porządkują salę, pomagają w zebraniu pomocy naukowych lub wykonują inne – zlecone przez nauczyciela – czynności organizacyjno-porządkowe.

PODPIS

UCZNIĄ

RODZICĄ